ʿATIQOT

VOLUME 86

Studies of the Islamic Periods

ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY
JERUSALEM 2016

'Atiqot
Publications of the Israel Antiquities Authority

Editor-in-Chief: Judith Ben-Michael

Series Editor: Rachel Kudish-Vashdi

English Editors: Smadar Gabrieli
Rachel Kudish-Vashdi
Lori Lender
Joe Uziel

Hebrew Editors: Rachel Kudish-Vashdi
Galit Sameora-Cohen

Editorial Coordinators: Inbal Bezalel-Pisetzky
Aviva Schwarzfeld

Cover Illustrations
English: Flask Sherd Bearing an Arabic Inscription, Mamluk Period, from Danny Mass Street, Ramla (Drawing: Irina Lidsky-Reznikov)
Hebrew: Ostracon Bearing an Arabic Inscription, Umayyad Period, from 'En 'Avrona (Photography: Unknown)

Typesetting and Layout: Hagar Maimon, Ira Perova and Ann Abuhav
Production: Hagar Maimon
Preparation of Illustrations: Natalia Zak, Irina Berin and Elizabeth Belashov

Plates and Printing: Art Plus Ltd., Jerusalem

© 2016, the israel antiquities authority
POB 586, Jerusalem 91004
ISBN 978–965–406–615–0
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

CONTENTS

The Coins from ‘En ‘Avrona and ‘En Marzev	Donald T. Ariel and Ariel Berman	1
Textiles, Cordage and Fleece from ‘En ‘Avrona	Orit Shamir	3
Textiles and Fleece from ‘En Marzev	Orit Shamir	11
A Lead Weight-Like Object from ‘En Marzev	Lionel Holland	21
Animal Bones from ‘En Marzev	Shlomo Hellwing and Nurit Feig	23
An Early Islamic Installation at Ramla	Oren Shmueli	27
An Umayyad Glass Assemblage from Ramla	Yael Gorin-Rosen	41
Glass Finds from the Abbasid–Fatimid Periods on Danny Mass Street, Ramla	Natalya Katsnelson	59
A Mamluk-Period Settlement and Cemetery at Ge’alya, near Yavne	Amir Gorzalczany	69
The Coins from Ge’alya	Robert Kool	111
Summaries of the Hebrew Section		
Tunnel-Well (*Qanat*) Systems and Settlements from the Early Islamic Period in the ‘Arava (*with contributions by Nili Liphschitz and Yoel Wiesel, and Moshe Sharon*)	Yosef Porath	113
The Glass Finds from ‘En Marzev	Ayala Lester	117
An Early Islamic-Period Structure on Danny Mass Street, Ramla	Oren Shmueli	118
Two Decorated Potsherds from the Islamic Period from Danny Mass Street, Ramla	Nitzan Amitai-Preiss	120
Archaeozoological Finds from the Abbasid Period, from Danny Mass Street, Ramla	Moshe Sade	121
The Hebrew Section		1*–131*

Abbreviations

AAS	*Les annales archéologiques de la Syrie 1951–1965*
ADAJ	*Annual of the Department of Antiquities of Jordan*
ASOR	American Schools of Oriental Research
'Atiqot (*ES*)	*'Atiqot* (*English Series*)
'Atiqot (*HS*)	*'Atiqot* (*Hebrew Series*)
BAR	*British Archaeological Reports*
BAR Int. S.	British Archaeological Reports (International Series)
BASOR	*Bulletin of the American Schools of Oriental Research*
DAFI	*Cahiers de la Délégation Archéologique Française en Iran*
ESI	*Excavations and Surveys in Israel*
HA	*Ḥadashot Arkheologiyot*
HA–ESI	*Ḥadashot Arkheologiyot—Excavations and Surveys in Israel* (from 1999)
IAA Reports	Israel Antiquities Authority Reports
IEJ	*Israel Exploration Journal*
JARCE	*Journal of the American Research Center in Egypt*
JEA	*Journal of Egyptian Archaeology*
JGS	*Journal of Glass Studies*
JRA	*Journal of Roman Archaeology*
JSOT	*Journal for the Study of the Old Testament*
MDAIAK	*Mitteilungen des deutschen archäologischen Instituts, Athenische Abteilung*
NEA	*Near Eastern Archaeology*
OIP	Oriental Institute Publications
PBSR	*Papers of the British School at Rome*
PEQ	*Palestine Exploration Quarterly*
QDAP	*Quarterly of the Department of Antiquities of Palestine*
SBF	*Studium Biblicum Franciscanum*
ZDPV	*Zeitschrift des Deutscher Palästina-vereins*

עתיקות

כרך 86

מחקרים בתקופות האסלאמיות

רשות העתיקות
ירושלים התשע"ו

עתיקות
פרסומי רשות העתיקות

עורכת ראשית: יהודית בן־מיכאל

עורכת הסדרה: רחל קודיש־ושדי

עריכה עברית: גלית סמאורה־כהן
רחל קודיש־ושדי

עריכה אנגלית: סמדר גבריאלי
לורי לנדר
ג׳ו עוזיאל
רחל קודיש־ושדי

רכזות מערכת: ענבל בצלאל־פיסצקי
אביבה שוורצפלד

איורי עטיפה
עברית: אוסטרקון נושא כתובת בערבית (התקופה האומיית) מעין עברונה (צילום: לא ידוע)
אנגלית: שבר צפחת נושא כתובת בעברית (התקופה הממלוכית) מרחוב דני מס, רמלה (ציור: אירנה לידסקי־רזניקוב)

סדר ועיצוב: הגר מימון, אירה פרובה ואן אבוהב
הבאה לדפוס: הגר מימון
הכנת איורים לדפוס: נטליה זק, אירינה ברין ואליזבט בלשוב

לוחות ודפוס: ארט פלוס בע״מ, ירושלים

© כל הזכויות שמורות לרשות העתיקות
ת״ד 586, ירושלים 91004
ISBN 978–965–406–615–0
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

תוכן העניינים

בארות־מנהרה ויישובים מהתקופה האסלאמית הקדומה בערבה מחקר דנדרוארכיאולוגי, מאת נילי ליפשיץ ויואל ויזל אוסטרקון הנושא כתובת בערבית, מאת משה שרון	יוסף פורת	*1
ממצא הזכוכית מנווה עין מרזב	אילה לסטר	*83
מבנה מהתקופה האסלאמית הקדומה ברחוב דני מס, רמלה	אורן שמואלי	*99
שני שברי כלי חרס מעוטרים מהתקופה האסלאמית ברחוב דני מס, רמלה	ניצן עמיתי־פרייס	*127
ממצאים ארכיאוזואולוגיים מהתקופה העבאסית ברחוב דני מס, רמלה	משה שדה	*129

החלק האנגלי

המטבעות מעין עברונה ומעין מרזב	דונלד צ׳ אריאל ואריאל ברמן	1
אריגים, חבלים וצמר מעין עברונה	אורית שמיר	3
אריגים וצמר מעין מרזב	אורית שמיר	11
משקולת(?) מעופרת מעין מרזב	ליונל הולנד	21
עצמות בעלי חיים מעין מרזב	שלמה הלווינג ונורית פייג	23
מתקן מהתקופה האסלאמית הקדומה ברמלה	אורן שמואלי	27
מכלול כלי זכוכית מהתקופה האומיית ברמלה	יעל גורין־רוזן	41
ממצאי הזכוכית מהתקופות העבאסית–הפאטימית מרחוב דני מס, רמלה	נטליה כצנלסון	59
יישוב ובית קברות מהתקופה הממלוכית בגאליה, ליד יבנה	אמיר גורזלזני	69
המטבעות מגאליה	רוברט קול	111